

לקראת אסיפה כללית של איגוד השחייה

מאת: דוד סיבור (סוכו)

ממש ערב חג הפסח והסדר המסורתי, הופיעה באתר איגוד השחייה, הודעה על קיום **אסיפה כללית חדשה** שאליה מוזמנים נציגי אגודות שחייה, ב-28 למאי השנה.

ולמחרת שאלנו "**מה נשתנה ? ...**" הודעה שרירותית שבעצם אינה מבשרת שום חידוש או התחדשות, שהשחייה הישראלית הייתה כה מצפה לו. ההודעה וההתייחסות האפאטית, המדאיגה, עוררני קצת לפרוש בפני אנשי השחייה דרך התנהלותו של ענף פופולארי וחשוב בישראל, דווקא כיום, כשישראל מציינת 60 שנות קיומה.

רקע היסטורי - מיום הקמתה של מדינת ישראל העצמאית וקביעת ובחירת המוסדות העליונים של המדינה, לקח שנתיים עד שהוחלט להקים גוף "על" והוא **התאחדות לספורט בישראל** וזאת בשנת 1951. עד אז התנהלה השחייה על ידי מרכזי הספורט, בעיקר "מכבי" ו"הפועל", באופן עצמאי וכמעט בלי תיאום, שהתקשו כל אחד מסיבות שלו להסכים על נוסחת התאחדות לספורט, כפי שהייתה קיימת בכל מדינה מסודרת ועצמאית בעולם. ואז נמצא המושיע כשהנהלת ההתאחדות הורכבה מנציגי המרכזים הנ"ל בשיטת פיפטי פיפטי (חצי - חצי ובתרגום לכוח 50% - 50%). במסגרת זו הוקמו ועדות ענפיות על אותו הבסיס של פיפטי - פיפטי.

לא רק זאת, אלא שהשיטה הולידה עוד שיטה "מצחיקה", לדעת רבים, והיא שגם הנבחרות כמו, למשל, הכדורגל והכדורסל הורכבו משחקנים משני המרכזים, בחלוקה שווה. גם בענף השחייה הייתה קיימת אותה שיטה מגוחכת כבר במפעל הקרוב של המכבייה, בשנת 1953. המסגרת שניהלה את השחייה נקראה "**ועדת השחייה**" או בלעז **Swimming Committee**.

בשנת 1963 חל שינוי במבנה הניהולי הענפי כש"הפועל" הודיע שאינו מסכים עוד להסדר הקיים. הודעה זו גררה משבר קשה בהתנהלות הספורט בארץ ואז שר החינוך מינה את רב אלוף יעקב דורי ליו"ר ועדה שהייתה צריכה להציע פתרונות. ואכן פורסמו המסקנות.

יש לציין שבעיקר מרכז "מכבי" וגם "בית"ר" ניסו לשכנע את ועדת דורי להמשיך את ההסדר הפריטטי, אבל לבסוף הסכימו לערוך שינויים בשיטה ובניסוח ההצעה הודגש שיש להימנע מה**שתלטות הרוב על המיעוט** ! ואז הוחלט להקים הנהלה זמנית שתפעל במשך שנתיים, שמתפקידה לקבוע תקנון חדש. ההנהלה הזמנית הורכבה מ-5 נציגי "הפועל", 3 חברי "מכבי", חבר אחד מ"בית"ר", אחד מ"אליצור" ואחד מארגון "אס"א". שר החינוך דאז מינה אישיות ציבורית בעלת זכות הכרעה !

הערה: ראו עד כמה השיטה הזאת בעצם קיימת עד היום ולדעתי ולדעת רבים אחרים, השתלטות המרכזים מונעת התנהלות מסודרת והוגנת בעיקר בענף השחייה בישראל.

שיטה זו הביאה למינויים של מאמנים שווה בשווה בין המרכזים והתופעה של המתחים בין מאמנים כדוגמת נחום בוך ("מכבי") ויוסף טלקי ז"ל ("הפועל") שהיו גם חברי הנהלת ועדת השחייה, הביאו להחלטה **שמאמן פעיל לא יוכל להיות חבר בהנהלת ועדת השחייה**.

אגב, החלטה זו לא עמדה במבחן המציאות ובודאי זכור לרובכם שאברי גביש ז"ל (נציג מפ"ם בוועדה מטעם "הפועל") ולאחרונה ולדימיר סופר, בהיותו מאמן פעיל, מונו להנהלת איגוד השחייה (מטעם "מכבי"). כתוצאה מהחלטת ועדת דורי, נבחרו ההנהלות הענפיות (גם בשחייה) על יחסי כוחות שבענף אישי התבססו על כמות ספורטאים ואיכות ! בעצם שיטה זו קיימת עד היום !

אלא ששיטה זו הביאה לתופעות כמו רישום פיקטיבי של ספורטאים רק כדי להביא לחיזוק נציגות המרכזים. לפני מספר שנים, מתוך אותו רצון של השתלטות, הוחלט שנציגות בהנהלת הענף תיקבע עפ"י מפתח שבין אגודות השחייה. הסדר זה הביא לתופעה, לדעתי מכוערת, כשבעיקר אגודה אחת, בסיוע מרכז "הפועל", עסקה "ברכישות" של שחיני איכות מאגודות אחרות, וגם ביבוא שחינים מחו"ל (לתקופות קצרות בלבד), כדי להשתלט על הענף ולצערי על חשבון אגודות שלא יכלו להתמודד בדחף הכספי המוצע.

אגודות רבות נפגעו מכך והדוגמאות מוכרות היטב לאנשי השחייה. תופעה זו גררה גם אגודות נוספות למאמץ להביא לחיזוק והעברת שחינים ותהליך זה נמשך כל הזמן, גם בימים אלה, ואין זה סוד שהשיטה הזו גורמת למערכת יחסים בין אישית עכורה ולמתחות מתמדת.

הערה: מצער הוא שדווקא מרכז "הפועל", אותו הגוף שבשנות החמישים והשישים היה פעיל מאוד בהקמת סניפים חדשים ובסיוע לסניפים רבים שהביאו להרחבת התשתית, זנח שיטה זו רק במטרה להביא את עסקניה לקדמת התפקידים בספורט ולא לקידומו של הספורט.

ראו מה קרה בשחייה: כמה אגודות או סניפי שחייה מהבולטים בעבר לא קיימים כיום: עמק הירדן, בקעת בית שאן, גלבוע, נהריה (חלקית כיום), גוש זבולון, מטה יהודה, מעין צבי, אשכול, ועוד, אלה שייצגו את "הפועל". גם מרכז מכבי הצטמק ע"י צמצום סניפים בלוד, רמת עמידר.

שיטה זו הביאה גם למנויים לא מתאימים. אזכיר רק שמרכז "הפועל" שהיה חייב לפצות נציגי סקטורים שונים כהתיישבות עובדת, נציגי מפלגות (כמו מפ"ם) ובהשפעת גורמים בהסתדרות הכללית הביאו למינויים כיו"ר ועדת השחייה, בהמשך איגוד השחייה, אנשים שבינם לבין ענף השחייה המרחק עצום. אלה היו טל רגב (מומלץ ההסתדרות), לנדסמן (נציג תנובה), פיני פלד (נציג קיבוצים).

שינוי בהתנהלות ענף השחייה חל כשהשחייה הישראלית, נתקבלה תחילה כמדינה נספחת ע"י איגוד השחייה האירופי ה-ל.א.ן. ובהמשך כחברה מלאה. הפעילות בנושא זה טופלה ע"י מספר חברים מצומצם וההחלטה של הסתפחות נפלה בשנת 1989 בעת אליפות אירופה.

ואז שונה שם מנהלת הענף ל**איגוד השחייה** ובלעז **Swimming Association** ! מעניין לציין שהמינוח החדש נקבע בתיאום בין היו"ר דאז **צבי רטארט** לביני כמזכיר דאז, כפי שהתברר משיחה שקיימנו לרגל החג לברכת חג שמח !

השם הזה מלווה את המסגרת המנהלית של איגוד השחייה עד היום הזה, למרות שהוא שגוי לדעתי. כי החל משנת 1996 הפכה השחייה להיות ענף עצמאי וככה היה מחויב להיקרא **Swimming Federation** ובתרגום לעברית, **התאחדות השחייה**. שינוי השם היה מחויב גם לגרומ לשינוי מבני שהרי ראו מה קורה היום, במיוחד במספר שנים אחרונות. יש תחושה כללית של השתלטות אגודה אחת שמיצגת ע"י יו"ר "האיגוד" שהוא גם יו"ר ועדה מקצועית (בפועל) וחבר ועדת הכספים ב"הפועל" וגם יו"ר ועדה מקצועית בוועד האולימפי. האם זו התנהלות ראויה ?

בשנים האחרונות הופצו ע"י היו"ר הצהרות רבות כמו יישום שיטה אנגלית, לימודי שחייה בכיתות נמוכות ועוד הצהרות שבין אלה וקיומם המעשי מרחק רב.

מערכת היחסים בעיקר בין בודדים (יו"ר ומזכ"ל) ובין אנשי השחייה, לא ראויה ולא הוגנת ומרחיקה רבים מאפשרות סיוע להתנהלות הענף. כתוצאה ממערכת היחסים יש, באופן טבעי, תגובות של ביקורת, דבר שאינו בריא לענף השחייה. במזל והודות לעבודה מצוינת של מאמנים ואגודות מסוימות, הושגו דווקא השנה תוצאות טובות ע"י מספר שחיינים, גם אלה בליווי מתחים ומאבקים מיותרים.

הערה: לאור התופעות האלו הגיע הזמן שבאסיפה הכללית הקרובה תיפול החלטה של ביטול הצמדות למרכזים פוליטיים שהם לדעת רבים ולדעתי מיותרים לגמרי.

ראו שגם בהנהלה הנוכחית החברים מונו (ולא נבחרו!) ולאזורים רבים בארץ אין נציגות שהייתה מתבקשת מרחב הפעילות העתידית. הצעתי לפני שנים להקים מסגרות מחויבות פעילות ומתוקצבות לדוגמא:

+	צפון	(סניפי הגליל, עמק הירדן, עמק בית שאן)
+	זרעאל	(מ"א גלבוע, נצרת, עמק זרעאל)
+	גליל מערבי	(סניפי חיפה, גוש זבולון, קריית טבעון, נהריה, קריית ביאליק וקריית מוצקין)
+	תיכון	(חוף הכרמל, עמק חפר, נתניה, בית ברל)
+	תל אביב רבתי	(הרצליה, תל אביב, פתח תקווה, בת ים, חולון, ראשון לציון, נס ציונה)
+	ירושלים ודרום	(שער הנגב, אשקלון, אשכול, ערד, עומר, באר שבע וירושלים)

יש לציין שחלוקות אזוריות שכאלו קיימות ברבות מארצות אירופה וכיום אפילו בארצות פוסט קומוניסטיות. כמו כן היה חשוב שבועדות של ההתאחדות ובהנהלה **לא ימונו הורי השחינים !!!**

ענף השחייה ראוי שכראשו ימונה איש בעל כישורים צבוריים, בעל השפעה ויכולת ניהולית אובייקטיבית ולא יו"ר אגודה. היו גם בעבר מקרים כאלה:

+	ד"ר סלי מזור ז"ל	(יו"ר "ברית מכבים עתיד")
+	משה הירש ז"ל	(יו"ר "מכבי חיפה")

וכיום:

+	עו"ד נועם צבי	(יו"ר "הפועל" ירושלים)
---	---------------	------------------------

אני חייב לציין שבעת היותי מזכיר איגוד השחייה, כשהיו"ר הוא **ד"ר סלי מזור**, מעולם לא ניסה האיש לקדם את ענייני אגודתו וכך גם זכור לי **משה הירש**. היום המצב שונה לחלוטין והמבין יבין !

תקשורת, דוברות ופרסום - עקב המבנה האישי העכשווי, נקבעו מספר דוברים כשחלקם הופרשו מוקדם מאחר ולא היו מצויינים בידע אלמנטרי אודות התנהלות ענף השחייה. גם כיום המצב מדאיג. רק כדוגמא אביא סיפור אישי: באלופיות האחרונות בארץ ובאירופה, מאחר שלא היה ייצוג של תקשורת בכלל, הייתי מתקשר ישירות לרשת ב' למנהלה ולעיתים בשעות מאוחרות לעורכי החדשות ומעביר אינפורמציה. הסתבר לי שאילו לא עשיתי כן האירועים וההישגים היו נעלמים מרשתות הרדיו. זה מדאיג !

ראו את אתר איגוד השחייה. בפרק שמתייחס למבנה יש תת סעיף פרוטוקול של ישיבות.

הפרסום האחרון משיבות ההנהלה רשום **מלפני 5 שנים !!!** מזה שנים לא זוכים פעילי הענף, מאמנים ומקורבים בקבלת דו"ח מקצועי מהמאמנים לגבי פעילות הנבחרות והאליפויות.

נאמר לי שיש קצת פחד, לכתוב התייחסות חופשית. היה מקרה שמאמן נבחרת נוער כתב סיכום אליפות

אירופה מעניין והוא כמעט הודח מתפקידו.

הכתיבה באתר איגוד השחייה, היא תחת פיקוח ישיר של יו"ר האיגוד. אתר המאמנים שמנוהל ע"י נוח רם בנאמנות ומקצועיות רבה, **מוחרם**. מדוע? כי היו"ר לא רוצה ביקורת.

ישנו במכון וינגייט ארכיון שחיה. הועבר אליו כל החומר שהצטבר במשך שנים אצל **יוסף טלקי ז"ל**. לאחרונה העברתי גם אנוכי את כל התיקים, קטעי עיתונות, מאמרים וכו' שאספתי מאז שנת 1957. חומר רב ומעניין. אבל "איגוד השחייה" לא מכיר בארכיון וכמובן גם לא מסייע. מדוע? נאמר לי ע"י מקורבים באיגוד שזה בגלל שאנוכי יוזם, עוסק ומטפל בו. כן, **שנאה אישית**. ואני לא יחיד.

לסיכום – בהודעה על קיום "אסיפה כללית חדשה" ב-28/05/2008 חסר סעיף חשוב:

שנינו אנני בהתנהלות אנץ השחייה בישראל ! ביטול שיטת האינוויט הפולאיטיי !